

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ & QUẢN TRỊ KINH DOANH

LÊ THỊ THÚY HẰNG

**TĂNG CƯỜNG SỬ DỤNG LAO ĐỘNG NỮ
TRONG NÔNG NGHIỆP TẠI XÃ ĐỒNG BẮM,
THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN, NĂM 2017

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ & QUẢN TRỊ KINH DOANH**

LÊ THỊ THÚY HẰNG

**TĂNG CƯỜNG SỬ DỤNG LAO ĐỘNG NỮ
TRONG NÔNG NGHIỆP TẠI XÃ ĐỒNG BẦM,
THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN**

**Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ
Mã số: 60.34.04.10**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. TRẦN ĐÌNH TUẤN

THÁI NGUYÊN, NĂM 2017

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2017

Tác giả luận văn

Lê Thị Thúy Hằng

LỜI CẢM ƠN

Quá trình học tập và thực hiện luận văn tốt nghiệp tôi đã được sự giúp đỡ nhiệt tình của nhiều cá nhân, tập thể. Tôi xin bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc nhất tới tất cả cá nhân và tập thể đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu đề tài này. Tôi xin chân thành cảm ơn Ban hiệu, Khoa Đào tạo sau Đại học, cùng các thầy cô giáo trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập tại trường.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn **PGS.TS. Trần Đình Tuấn** người trực tiếp hướng dẫn và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu để hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn Hội liên hiệp phụ nữ thành phố Thái Nguyên, Chi cục thống kê thành phố, các đồng chí lãnh đạo UBND xã Đồng Bẩm, hội phụ nữ xã Đồng Bẩm và các phòng chức năng của xã, các hộ nông dân đã giúp đỡ và tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình thu thập thông tin để thực hiện luận văn.

Đồng thời, Tôi xin chân thành cảm ơn đồng nghiệp và bạn bè đã giúp đỡ, chia sẻ tạo điều kiện cho tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2017

Tác giả luận văn

Lê Thị Thúy Hằng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC BẢNG	viii
DANH MỤC BIỂU ĐỒ	x
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài	3
5. Kết cấu của luận văn	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ SỬ DỤNG LAO ĐỘNG NỮ TRONG NÔNG NGHIỆP	4
1.1. Cơ sở lý luận về sử dụng lao động nữ trong nông nghiệp	4
1.1.1. Lý luận chung về lao động, lao động nữ, sử dụng lao động nữ.....	4
1.1.2. Sử dụng lao động nữ trong các ngành kinh tế.....	7
1.1.3. Đặc điểm sử dụng lao động nữ trong nông nghiệp.....	9
1.1.4. Nội dung của sử dụng lao động nữ trong nông nghiệp.....	12
1.1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến sử dụng lao động nữ trong nông nghiệp	17
1.2. Cơ sở thực tiễn về sử dụng lao động nữ trong nghiệp tại một số địa phương trên địa bàn thành phố Thái Nguyên.....	23
1.2.1. Kinh nghiệm về sử dụng lao động nữ trong nông nghiệp tại xã Tân Cương - thành phố Thái Nguyên.....	23
1.2.2. Kinh nghiệm về sử dụng lao động nữ trong nông nghiệp tại xã Thịnh Đức - thành phố Thái Nguyên.....	26

1.2.3. Kinh nghiệm về sử dụng lao động nữ trong nông nghiệp tại xã Quyết Thắng - thành phố Thái Nguyên	27
1.2.4. Bài học kinh nghiệm rút ra cho xã Đồng Bầm.....	29
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	31
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu	31
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	31
2.2.1. Chọn điểm nghiên cứu và chọn hộ nghiên cứu.....	31
2.2.2. Phương pháp thu thập thông tin	32
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu phân tích.....	33
2.3.1. Các chỉ tiêu phản ánh quá trình sử dụng lao động.....	33
2.3.2. Chỉ tiêu phản ánh tham gia của lao động nữ trong các hộ điều tra.....	34
Chương 3: THỰC TRẠNG VỀ SỬ DỤNG LAO ĐỘNG NỮ TRONG NÔNG NGHIỆP TẠI XÃ ĐỒNG BẦM, THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN	35
3.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội của xã Đồng Bầm.....	35
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	35
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	39
3.1.3. Đánh giá đặc điểm của địa bàn nghiên cứu có ảnh hưởng đến sử dụng lao động nữ trong nông nghiệp	46
3.2. Thực trạng về sử dụng lao động nữ trong nông nghiệp tại xã Đồng Bầm.....	47
3.2.1. Tình hình lao động phân theo dân tộc.....	47
3.2.2. Tình hình lao động phân theo giới tính.....	47
3.2.3. Trình độ văn hóa và chuyên môn kỹ thuật của lao động nữ tại xã Đồng Bầm	49
3.2.4. Thực trạng việc làm của lao động nữ.....	52
3.2.5. Tình hình sử dụng lao động nữ trực tiếp tham gia sản xuất	56
3.2.6. Lao động nữ trong việc ra quyết định phân công lao động trong gia đình.....	58

3.2.7. Lao động nữ trong việc quyết định tài chính của hộ.....	62
3.2.8. Lao động nữ trong việc tiếp cận các nguồn vốn	64
3.2.9. Lao động nữ trong việc tiếp cận thông tin	66
3.2.10. Thời gian lao động của lao động nữ trong sản xuất nông nghiệp.....	68
3.2.11. Lao động nữ trong việc nắm bắt nguồn lực của hộ.....	70
3.2.12. Lao động nữ trong việc tiếp cận dịch vụ y tế và chăm sóc sức khỏe .	71
3.3. Phân tích các yếu tố tác động tới lao động nữ trong nông nghiệp tại xã Đông Bầm.	74
3.3.1. Đặc điểm lao động nữ trong hộ điều tra.....	74
3.3.2. Phân tích yếu tố thu nhập tác động tới lao động nữ trong nông nghiệp	76
3.3.3. Phân tích các yếu tố tác động đến sử dụng lao động nữ tại xã Đông Bầm	79
3.4. Đánh giá chung về sử dụng lao động nữ trong nông nghiệp	82
3.4.1. Những kết quả đạt được	82
3.4.2. Những khó khăn, hạn chế.....	82
3.4.3. Nguyên nhân của những khó khăn, hạn chế	84
Chương 4: GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG SỬ DỤNG LAO ĐỘNG NỮ TRONG NÔNG NGHIỆP TẠI XÃ ĐÔNG BẦM, THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN.....	86
4.1. Định hướng và mục tiêu nhằm tăng cường sử dụng lao động nữ trong nông nghiệp	86
4.1.1. Định hướng chủ yếu nhằm tăng cường sử dụng lao động nữ trong nông nghiệp	86
4.1.2. Các mục tiêu chủ yếu nhằm tăng cường sử dụng lao động nữ trong nông nghiệp	87
4.2. Một số giải pháp tăng cường sử dụng lao động nữ trong nông nghiệp ...	87
4.2.1. Thu hút lực lượng lao động nữ tham gia vào sản xuất nông nghiệp.....	87

4.2.2. Nâng cao nhận thức của xã hội về vấn đề giới và bình đẳng giới đối với lao động nữ.....	88
4.2.3. Nâng cao trình độ văn hóa, trình độ chuyên môn của lao động nữ	89
4.2.4. Nâng cao khả năng tiếp cận nguồn vốn cho lao động nữ	90
4.2.5. Nâng cao khả năng tiếp cận thông tin của lao động nữ	92
4.2.6. Giải quyết vấn đề bất bình đẳng về việc làm và thu nhập cho lao động nữ.....	94
4.2.7. Nâng cao vai trò của lao động nữ trong quyết định các vấn đề.....	96
4.2.8. Tăng cường khả năng tiếp cận dịch vụ y tế và chăm sóc sức khỏe cho lao động nữ.....	97
4.3. Kiến nghị.....	98
KẾT LUẬN	100
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	102
PHẦN PHỤ LỤC.....	105

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

STT	VIẾT TẮT	VIẾT ĐẦY ĐỦ
1.	BVTV	Bảo vệ thực vật
2.	CĐ	Cao đẳng
3.	CNH - HĐH	Công nghiệp hóa - Hiện đại hóa
4.	ĐH	Đại học
5.	ĐVT	Đơn vị tính
6.	HĐND	Hội đồng nhân dân
7.	HTX	Hợp tác xã
8.	KHHGD	Kế hoạch hóa gia đình
9.	KN	Khuyến nông
10.	KT - XH	Kinh tế - xã hội
11.	LĐ TBXH	Lao động Thương binh xã hội
12.	NN & PTNT	Nông nghiệp và phát triển nông thôn
13.	NVTC	Nguồn vốn tiếp cận
14.	TB	Trung bình
15.	TC	Trung cấp
16.	TN PTTH	Tốt nghiệp Phổ thông trung học
17.	TN TH	Tốt nghiệp Tiểu học
18.	TN THCS	Tốt nghiệp trung học cơ sở
19.	TNCSHCM	Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh
20.	XĐGN	Xóa đói giảm nghèo

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1. Các hộ trong xã nghiên cứu	31
Bảng 3.1. Hiện trạng sử dụng đất xã Đồng Bẩm năm 2016	38
Bảng 3.2. Nhân khẩu và lao động của xã Đồng Bẩm năm 2014 - 2016.....	40
Bảng 3.3. Tốc độ tăng trưởng và cơ cấu kinh tế xã Đồng Bẩm giai đoạn 2013 - 2016	42
Bảng 3.4. Trình độ văn hóa của lao động trong nông nghiệp theo giới	49
Bảng 3.5. Trình độ chuyên môn của lao động nữ trong nông nghiệp xã Đồng Bẩm.....	51
Bảng 3.6. Thời gian lao động nữ nông nghiệp trực tiếp trong năm (bình quân 1 lao động)	53
Bảng 3.7. Tổng hợp về lao động có việc làm trong nông thôn chia theo nhóm tuổi xã Đồng Bẩm năm 2016	55
Bảng 3.8. Tỷ lệ lao động nữ tham gia quản lý và trực tiếp sản xuất	56
Bảng 3.9. Các yếu tố dẫn tới nữ giới tham gia quản lý sản xuất	57
Bảng 3.10. Phân công lao động sản xuất và người ra quyết định.....	59
trong trồng trọt của các nhóm hộ điều tra	59
Bảng 3.11. Phân công lao động sản xuất và người ra quyết định.....	61
trong chăn nuôi của các nhóm hộ điều tra	61
Bảng 3.12. Lao động nữ trong việc quyết định tài chính của hộ	63
Bảng 3.13. Lao động nữ trong việc tiếp cận nguồn vốn	64
Bảng 3.14. Tiếp cận thông tin sản xuất của lao động nữ nông nghiệp tại các hộ điều tra	66
Bảng 3.15. Thời gian lao động của lao động nữ trong nông nghiệp tại xã Đồng Bẩm.....	68
Bảng 3.16. Lao động nữ trong việc nắm quyền sử dụng đất	70
Bảng 3.17. Mức độ sử dụng dịch vụ và chăm sóc sức khỏe của lao động nữ tại các hộ điều tra	72